

ningen i det hele vil vedblivende sætte Pris paa, at de, som mægle Forlig, ere Folk af dets egen Midte, og jeg tror ogsaa, at den vil sætte Pris paa, at denne Forligsmægling foregaar for lukkede Døre, idet der jo er adskillige Sager, som Almuesmanden ikke bryder sig om, komme i Avisen, som det hedder, eller at de skulle være Offentlighedens Eje; de ere kun hans Eje. Jeg bestyrkes deri ved at se hen til Forligskommissionernes nuværende Virksomhed, thi det er jo en Kendsgerning, at de allerfleste Sager, som komme for dem, blive forligte og komme slet ikke videre, det gaar baade billigere og hurtigere. Dertil kommer saa, at Underretsdommerne efter det ny System jo ville faa et ganske anderledes stort Arbejde, end de nu have. Jeg anser det derfor for heldigt, at mange af disse Sager slet ikke komme til dem. De allerfleste Sager ere Bagatelsager om 2 Mark og 4 Skilling, eller hvad man skal sige, eller Sager, som ere forligte uden for Retten eller forligte uden for Kommissionen og kun faa Kommissionens Stadfastelse for at blive eksigible. Jeg mener derfor, at saadanne Sager ikke have noget ved Underretten at gøre. Det er fremdeles Meningen, og jeg kan ikke finde andet, end at det er rigtigt, at de private Politisager, der hidtil have været behandlede paa speciel Maade, nu skulle behandles ligesom almindelige Sager. Det finder jeg fuldstændig rigtigt, og deraf mener jeg saa ogsaa, det vil blive Følgen, at de bør indfor de civile Forligskommissioner. Det kan naturligvis være meget oplivende for en Dommer ogsaa at faa nogle af disse Sager, naar han ellers har saa mange tørre juridiske Spørgsmaal, at der saa kommer en eller anden, som er bleven fornærmet, fordi han er bleven skældt ud for „Mekonikus“, skønt han er Mekanikus, eller for „Normalbudget“, skønt ingen af Parterne aner, hvad dette er. Saadant kan være meget fornøjeligt og oplivende, men det er tids-spildende, og jeg synes, det hører nærmest ind under de civile Forligskommissioner. Jeg vil derfor meget tilraade, at det Spørgsmaal tages under Overvejelse: at lade de nuværende Forligskommissioner bestaa.

At Højesteret skal være fælles for hele Landet og i alt væsentligt beholde den Organisation, den nu har, finder jeg er rigtigt, og der er vel ogsaa kun een Mening om, at Højesteret er, som den bør være, og at der ikke bør foretages nogen videre Forandring deri ved disse Love. Derimod har jeg lidt at indvende mod Lovforslagets Bestemmelser om Landsretterne. De Her-

rer, som have fulgt Forhandlingerne for Kommissionerne, ville have lagt Mærke til, at der har været megen Tvivl til Stede om, hvor mange Landsretter der skulde være. Man er i den foregaaende Kommission gaaet saa vidt, at man vilde have 6 Landsretter. Det er naturligvis for meget af det gode. Subsidiært havde man den Gang opstillet, at der skulde være 3, nu er man gaaet til 2, og man har bibeholdt den ene i Kjøbenhavn, den anden har man villet flytte fra Viborg til Aarhus, og den Ø, som ligger midt imellem Sjælland og Jylland, nemlig Fyn, og som for Øjeblikket sorterer under Landsverretten i Kjøbenhavn, har man villet henlægge under Landsretten i Aarhus. Det forekommer mig, at man derved gør denne Landsdel Uret. Vi maa nemlig huske paa, at personligt Møde for Landsretten vil i en ganske anden Grad være nødvendigt efter den ny Retsorden og efter Mundtlighedens og Umiddelbarhedens Princip Gennemførelse, end det er for Øjeblikket. Nu overlades de Sager, som føres for Overretten, til en Overretssagfører, og man behøver ikke at møde personligt. Men naar dette Forslag bliver gennemført, skal man i mange Tilfælde som Part møde personligt. Der skal maaske ogsaa møde en Række Vidner, hvis der er Tale om Vidneførelse, Synsmænd, Skønsmand og mangfoldige andre, for ikke at tale om, at Nævninger skulle møde for Landsretten, idet disse udsendte Landsretter ikke altid ville være tilstrækkelige, og det synes mig, at dette vilde være at vidtløftiggøre, vanskeliggøre og desuden kostbare Sagerne i en ganske overordentlig Grad, hvis man vilde forlange, at f. Eks. Øboerne fra Øerne Syd for Fyn skulde rejse helt til Aarhus med deres Sager. Dertil kommer, at Bekostningerne ved at oprette en Landsret paa Fyn ikke vilde blive synderligt store for Statskassen. Jeg skulde næsten være tilbøjelig til at tro, at de Rejsseudgifter, Statskassen vilde faa ved at lade den jydsk Landsret rejse til Fyn eller lade Nævningerne rejse til Aarhus, vilde være tilstrækkelige til at opveje, hvad det vilde koste at oprette en Landsret paa Fyn. Jeg mener derfor, man bør gøre det, og hvis man er i Tvivl om, hvorvidt der kan være tilstrækkelige Sager dertil paa Fyn, kunde man jo lægge det sydlige Jylland saa langt som op til Vejle og Esbjerg til den fynske Landsret. Derved vilde der tillige kunne opnaas, at den jydsk Landsret blev i Viborg, som da vilde komme til at ligge ganske anderledes centralt,